

HEVOSMATKAILUN NYKYTILAN JA KEHITTÄMISTARPEIDEN KARTOITUS

RAPORTTI

Laurea-ammattikorkeakoulu
Hyvinkää 2006

Teksti:
Minna Martin-Päivä
Hevosten Maaseutu -hanke
Hevosalan yrittäjyyden kehittämishanke

Yhteistyössä:
Jukka Korhonen, Hyvinkään Laurea
Sirpa Pussinen, Hyvinkään Laurea

Kuvat:
Laurean arkisto

Taitto:
Ulla-Maija Knuutti, Hyvinkään Laurea

SISÄLLYS

1	Matkailun käsitteitä	4
2	Hevosmatkailu Suomessa	5
3	Hevosmatkailun tarkastelu eri näkökulmista ja tietolähteistä	7
	3.1 Hevosalan investointitarpeet ja yrittäjyyden muutokset -selvityksen tuloksia	7
	3.2 Tallitietokanta hevosmatkailun näkökulmasta	8
	3.3 Muita hevosmatkailua koskevia tietolähteitä	12
4	Hevosmatkailun laatu ja turvallisuus	13
5	Hevosmatkailun ammattitaito, osaaminen ja alan koulutus	16
6	Hevosmatkailu toimialana nyt ja tulevaisuudessa	17
7	Hevosmatkailun kansainvälistymismahdollisuuksia	18

LIITTEET

- Kartta I Hevosmatkailu pääasiallisena toimintana
- Kartta II Hevosmatkailulliset toiminnot sivutoimisena
- Kartta III Vaellusratsastus- ja matkailutallit
- Kartta IV Koulutus- ja kokoustilat

1 MATKAILUN KÄSITTEITÄ

Matkailutuote on palvelutuote. Grönroosin mukaan palvelutuote on: aineeton ja abstrakti, ainutlaatuinen ja ainutkertainen teko tai prosessi. Palvelu tuotetaan ja kulutetaan samanaikaisesti ja asiakas osallistuu yleensä itse ainakin jossain määrin palvelun tuottamisprosessiin. (Grönroos 1998, 53 – 55)

Matkailun ohjelmalvelu = matkailutuotteeseen liittyvä aktiviteetti, joka muodostaa matkan toiminnallisen osan. Ohjelmalvelut voivat olla matkan valintaan vaikuttava vetovoimatekijä tai matkan viihtyvyyttä lisäävä tekijä. Ohjelmalvelut ovat asiakaslähtöisiä, luontoon, kulttuuriin, viihteeseen, liikuntaan tai terveyteen pohjautuvia matkailupalveluja. (Verhelä & Lackman 2003, 16 – 18)

Aktiviteettimatka sisältää fyysisen aktiviteetin harjoittamisen. Aktiviteetti on olennainen osa lomaa ja päämatkustusmotiivina onkin yleensä yhden tai useamman aktiviteetin harrastaminen loman aikana. Aktiviteettimatka ei aina tarkoita himourheilua, vaan myös leppoisaa liikkumista ja ympäröivään luontoon tutustumista. (Räsänen & Saari 2004, 3 & 9 - 11)

Hevosmatkailu = matkailuaktiviteetti, johon hevonen kuuluu olennaisena osana. Se voi olla maasto- tai vaellusratsastusta, reki- tai kärryajelua, tai muita hevoselämyksiä (hevonen metsätöissä, hevosteatteria, ratsastuslomaa, hiihtoratsastusta yms). Hevosmatkailu on elämys/seikkailumatkailua, koska siinä haetaan elämyksiä; maaseutumatkailua, sillä yritykset sijaitsevat pääasiassa maaseudulla; luontomatkailla, sillä toiminta tapahtuu suurelta osin luonnossa sekä aktiviteettimatkailla sisältäen fyysisen aktiviteetin harjoittamisen.

Ratsastusmatka on elämysmatka, joka koostuu mm. seuraavista osatekijöistä: ratsastus (2-6h/päivä, ei kuitenkaan joka päivä), reitit (vaihtelevuus, turvallisuus, mielekkyys, historia, kulttuuri, luonto, kylät, kartanot), opastus (ratsastuksen opastus, paikallistuntemus, seuramies, huoltaja), hevoset (rotu, toimivuus, kunto, hoito), varusteet (käytettävät satulat - vaellus-, lännen- vai englantilainen satula, henkilökohtaiset varusteet vai talon puolesta), majoitus (telta, mökki, majatalo, B&B, hotelli), ateriat ja juomat, muut oheispalvelut (esim. muut aktiviteetit, tutustumiset alueen nähtävyyksiin; loma ei pelkkää ratsastusta), asiakkaan kohtelu, matkustus (yhteydet, kuljetukset, varusteiden kuljetus) ja Suomessa suomenhevonen (ainakin kansainvälisille asiakkaille).

Maastoratsastus, vaellusratsastus ja retkiratsastus ovat termejä, joiden käyttö vaihtelee yrityksestä ja käyttäjästä toiseen. Hevosten Maaseutu 2-hankkeen aikana kootussa hevosmatkailumateriaalissa määriteltiin maastoratsastus ja vaellusratsastus seuraavasti:

- **maastoratsastus** on ratsastusta hiekkateilla, metsäpoluilla tai hevosreiteillä; tarkoituksena liikkua vaihtelevassa maastossa eri askellajeissa. Ratsastuksen kesto on joitakin tunteja, ja se voi sisältää myös kahvi- tai ruokatauon
- **vaellusratsastus** on maastoratsastusta ennalta suunniteltua reittiä pitkin. Kesto on joitakin päiviä, sisältää ruokailun ja majoituksen matkan varrella.

Käsitteiden yhtenäistäminen on herättänyt keskustelua eri piireissä: toiset ovat käsitteistön yhtenäistämisen kannalla, toiset sitä vastaan. Osa toimijoista kokee vaellusratsastuksen myyvämpänä terminä kuin maastoratsastuksen, vaikkakin kyseessä olisi vain muutaman tunnin retki ilman yöpymistä tai siirtymistä paikasta toiseen. Kuluttajaviraston ohjeet ratsastuspalvelujen turvallisuuden edistämiseksi edellyttävät yrityksiltä kirjallista ennakkotietojen toimittamista kaikille vaellus- ja maastoratsastuksille osallistuville ennen toiminnan alkua. Ennakkotiedoista tulisi käydä ilmi mm. kuvaus toiminnan luonteesta, mahdollinen reittiselostus tai päiväohjelma, toiminnan ajallinen kesto jne. Näin ollen voidaan ajatella, että myydäänpä toiminta millä nimikkeellä hyvänsä, on asiakkaalla käsitys, mihin hän on osallistumassa.

2 HEVOSMATKAILU SUOMESSA

Hevosmatkailu on uusi toimiala. Kaupallinen vaellusratsastustoiminta on alkanut 1970-luvulla. Kysynnän ja tarjonnan nopea kasvu alkoi vasta 1990-luvulla ja yritystoiminta kasvaa jatkuvasti (Muranen & Sirén 2002, 35–38). Suuri osa yrityksistä on perustettu vasta 2000-luvulla.

Yritysten tuotetarjonta

Yritysten tuotetarjonta on kaikkiaan varsin laajaa. Suurin osa yrityksistä ilmoittaa tuotetarjontansa hyvin monipuolisena – kaikkea kaikille. Osa yrityksistä ei edellytä aikaisempaa ratsastuskokemusta ennen toimintaan osallistumista. Yleisimpiä ovat lyhyet muutaman tunnin kestoiset tuotteet.

Lyhyitä vaelluksia, ratsastusretkiä, hevosohjelmalveluja tai lyhyitä rekiajeluja myydään eniten ja vain muutamalla yrityksellä on todella tarjolla pitkiä vaelluksia tai retkiä ajaen, mahdollisuus hiihtoratsastukseen tai maatilan töihin hevosella. Ulkomaan markkinoilla olevat suomalaiset yritykset myyvät pitkiä vaelluksia.

Vaellustallien tuotetarjonta:

Yleisin tuote on 1-3 tunnin maastoretki. Suosittu ja yleisesti tarjottu tuote on myös puolipäiväretki (4-6h). Useat yrittäjät tarjoavat myös kokopäiväretkiä (7-12h), ei yöpymistä. Varsinaisia ratsastusvaelluksiakin tarjotaan, mutta lyhyempiä retkiä tarjotaan pitkiä vaelluksia enemmän. Tarjonta painottuu Etelä-Suomeen. Lapissa ja Itä-Suomessa tehdään pidempiä vaelluksia ja etelässä pääasiassa lyhyitä retkiä.

Lähes kaikkiin tuotteisiin sisältyy joko kahvitauko tai ruokailu luonnossa. Lyhyempiin retkiin sisältyy useimmiten pullakahvit tai kevyt retkilounas, pidempiin retkiin sisältyy luonnollisesti huomattavasti kattavammat ateriapalvelut. Kokopäiväretkeen kuuluu yleensä lounas, päivällinen ja pullakahvit. Yön yli vaelluksilla on yleensä täysihoido. Osa yrityksistä järjestää vaelluksia omin eväin.

Monet vaellusyrittäjät tarjoavat myös majoituspalveluja. Majoitus sisältyy pidempiin vaelluksiin ja majoituspalvelut, joita tarjotaan, vastaavat useimmiten majoitusta maaseutumatkailutiloilla (maatila- tai mökki-majoitus). Erämaavaelluksilla yövytään yleensä teltoissa tai kodassa. (Muranen & Siren 2002)

Tarjonnassa riittää siis yhä monipuolistettavaa. Suomessa on hyvin vähän myynnissä hevosloma-tuotteita, joissa myydään esim. valmennustyypisiä lomiam kouluratsastuksessa, esteratsastuksessa tai valjakkoajossa. Suomessa olisi tähän tarkoitukseen soveltuvina omat FWB -hevoset, suomenhevoset, hyviä valmentajia ja hienoja puitteita niin oppilaitosten yhteydessä kuin olemassa olevien matkailukeskustenkin yhteydessä (esim. Tahko, Messilä).

Hevosmatkailutallien määrä ja sijainti Suomessa

Hevosmatkailutalleista ei ole olemassa tarkkaa rekisteriä. Eri lähteissä on esitetty tähän mennessä erilaisia arvioita hevosmatkailutallien määrästä. Vuonna 2002 oli opinnäytetyön (Muranen ja Siren) laskelmien mukaan noin 100 hevosmatkailuyritystä, joista 58 oli SRL:n jäsentalleja. Alla olevien lukujen valossa voidaan esitettyä lukua pitää oikean suuntaisena. SRL:n jäsentallien osuus hevosmatkailutalleista vaikuttaa kuitenkin kovin suurelta.

Suurimpina kartoituksina hevosmatkailutallienkin osalta voidaan pitää Hevosalan yrittäjyyden kehittämissuunnitelmassa tehtyä Hevosalan investointitarpeet ja yrittäjyyden muutokset -kyselyä ja tallitietolomakkeilla koottuja tietoja. Lisäksi vaellustalleja, hevosmatkailua, vaellusratsastusta tai ratsastusretkiä voi etsiä Suomen vaellustallien liiton -sivuilta tai nouse ratsaille -sivuilta.

Hevosmatkailutalleja löytyy ympäri Suomea, etelästä pohjoiseen. Mielenkiintoista on tallien ”ryppäytymisen” alueittain.

Asiakkuus

Pohjois-Suomessa hevosmatkailuyrityksissä asiakkaat ovat sekä kotimaisia että ulkomaisia. Yleensä asiakas kunta koostuu Pohjois-Suomessa pääasiassa matkailijoista, ellei yritys tarjoa tavallisia ratsastustunteja. Pohjois-Suomessa kotimaiset asiakkaat osallistuvat lähinnä pidemmille vaelluksille. Ulkomaalaiset tulevat yleensä suurempina ryhminä ja aktiviteetin kesto on huomattavasti lyhyempi esim. rekiajelu.

Kotimaiset asiakkaat

Kotimaiset asiakkaat ovat yleensä yksittäisiä henkilöitä, perheitä ja pariskuntia; yritysryhmien osuus on vielä pieni. Suomalaisia on yleensä eniten keväällä ja kesällä, jolloin he ovat tulleet Pohjois-Suomeen ratsastamaan. Talvella asiakkaat ovat Pohjois-Suomessa lomalla ja ratsastus on yksi loman aktiviteeteista.

Ulkomaiset asiakkaat

Asiakkaat ovat pääasiassa yksittäishenkilöitä, kun taas ryhmiä on enemmän sesongin mukaan, esim. jouluna. Joulun aikaan saattavat charter-lennoilla saapuneet britit muodostaa koko yrityksen asiakaskunnan.

Tyypillinen hevosmatkailija

Asiakkaiden aikaisemmat ratsastuskokemukset vaihtelevat suuresti yrityksestä toiseen. Osassa yrityksistä asiakaskuntaa koostuu pääasiassa ratsastuksen harrastajista ja toisissa asiakkaat eivät ole aikaisemmin ratsastaneet.

Hevosmatkailun asiakkaat heijastelevat tyypillistä ratsastuksen harrastajaa. Vaellusratsastukselle osallistuva tyypillinen asiakas on noin 35-45-vuotias nainen, joka harrastaa tai on aikaisemmin harrastanut ratsastusta. Äidit saattavat tulla ratsastamaan tai vaellukselle lapsensa kanssa. Yleistä on, että äidit ja tyttäret osallistuvat ratsastusaktiiviteettiin, kun muu perhe harrastaa jotain toista lajia. Miehetkin ovat kiinnostuneita hevosista ja ratsastusta saatetaan kokeilla porukalla, kun halutaan tehdä jotain uutta.

Asiakasmäärät ja sesongit

Yritysten asiakasmäärät vaihtelevat ja yrityskohtaisten vertailujen tekeminen on vaikeaa, tuotteiden erilaisuudesta riippuen. Osa aktiviteeteista on hyvin lyhyt kestoisia ja osallistujia voi olla hyvinkin paljon (rekiajelut); osa tuotteista kestää useita päiviä ja osallistujia voi olla kerralla rajattu määrä (pitkät vaellukset). Vuositasolla asiakasmäärät vaihtelevat Pohjois-Suomessa joistakin sadoista useisiin tuhansiin; osassa on jopa 2500 -5500 asiakasta vuodessa. (Lapin hevosmatkailusta tehty opinnäytetyö)

Hevosmatkailuyritysten sesongit vaihtelevat yrityksen tuotetarjonnan mukaan. Osalla yrityksistä joulun on kaikkein kiireisintä aikaa ja sesonki voi alkaa jo marraskuussa. On yrityksiä, joiden toiminta painottuu joulun ja kesään, osalla myös kevättalveen. Kesäsesonki on kesäkuusta syyskuun loppuun, kevättalvi hiihtolomasta pääsiäiseen. Yleisesti voidaan todeta, että toukokuun alkupuoli ja lokakuu ovat hevosmatkailuyritysten hiljaisinta aikaa.

3 HEVOSMATKAILUN TARKASTELU ERI NÄKÖKULMISTA JA TIETOLÄHTEISTÄ

3.1 Hevosalan investointitarpeet ja yrittäjyyden muutokset- selvityksen tuloksia

Valtakunnalliseen Hevosalan investointitarpeet ja yrittäjyyden muutokset- selvityksen kyselyyn vastasi 1172 vähintään kolmen hevosen omistajaa. Vastaajista 44 % oli yritystoimintaa harjoittavia. Kyselyn toteutti Suomen Gallup Elintarviketieto Oy keväällä 2005 Laurean Hevosalan yrittäjyyden kehittämishankkeen toimeksiannosta. Ohessa esitetyt tulokset ovat alustavia, sillä selvitys on raportin kirjoittamishetkellä kesken.

Hevosmatkailutallien lukumäärä

Päätoiminen hevosmatkailuyritys on selvityksen tietojen perusteella lähes harvinaisuus. Kyselystä saatujen ennakkotietojen mukaan pääasiallisena toimintamuotona (kyselyssä oli mahdollista valita vain yksi vaihtoehto) matkailutallitoimintaa tai vaellusratsastusta harjoitti yhteensä 13 tallia, mutta sivutoimisesti hevosmatkailua harjoitti 89 tallia. Lisää lukuja taulukossa 1.

	Pääasiallinen	Sivutoiminen
Matkailutallitoimintaa	6	39
Vaellusratsastus	7	50
Majoitustilat	2	72
Kokous- ja koulutustilat	0	27

Taulukko 1

Hevosmatkailutallien sijainti

Päätoimiset hevosmatkailuyritykset sijaitsevat Lapin hevosjalostusliiton alueella (kartta 1). Sivutoimisesti hevosmatkailua harjoittavia yrityksiä on alalla huomattavasti enemmän (kartta 2), ja ne sijoittuvat tasaisemmin koko maahan. Tallien sijoittumisessa on havaittavissa jonkin verran ”ryppäytymistä” myös tämän aineiston osalta.

Tallien koko

Kyselyyn vastanneiden hevostilojen koko on keskimäärin 25ha, josta peltoa laitumineen 10ha. Hevospaikkoja on 12. Yleensä tallilla ei ole vieraita hevosia.

Toiminta

Hevosmatkailutallitoimintaa harjoitetaan useimmiten maatilan yhteydessä ja toiminta on MVL:n alaista. Matkailutallitoimintaa pyritetään pääasiassa omin voimin ja yleensä yrityksissä ei ole ympäri vuoden palkattuja työntekijöitä. Osan vuodesta on palkattua henkilökuntaa 1-2 henkilöä. Yritysten liikevaihto on noin 20 000euroa/vuosi.

Yleensä palvelut koostuvat useista toiminnoista: vaellusratsastuksesta, majoituksesta, kokous- ja koulutustilatarjonnasta sekä matkailutalli-toiminnasta. Useat yrityksistä tarjoavat lisäksi sivutoimisesti ratsastustunteja.

Pääosa yrityksistä on vielä varsin nuoria, suurin osa on perustettu vasta vuonna 2000. Yrittäjien keski-ikä on noin 46-vuotta, joten sukupolvenvaihdos ei ole ajankohtainen vielä vuosiin.

Yritystoiminnan laajentaminen

Useilla yrityksillä on tarkoitus laajentaa. Kasvu on kuitenkin maltillista. Hevosten lukumäärää on tarkoitus lisätä kolmella hevosella tai ponilla vuoteen 2012 mennessä; eniten kiinnostusta on hankkia suomenhevoseja. Rahallisesti hevosaineksen hankintaan tai uudistukseen on tarkoitus panostaa noin 4000 euroa vuodessa.

Muina investoinnin kohteina ovat jatkossa olosuhteet (noin 20 000 euroa), lantalan rakentaminen (3500 euroa) ja majoitustilat (noin 20 000 euroa), jolloin asiakaspaikkojen määrä tulee kasvamaan keskimäärin 10 henkilöllä.

3.2 Tallitietokanta hevosmatkailun näkökulmasta

Hevosten Maaseutu –hankkeissa ja Hevosalan yrittäjyyden kehittämishankkeessa kerättyjen tallitietolomakkeiden kautta on koottuna ja tallennettuna 710 tallin olosuhdetiedot. Tallitiedot on koottu vuosien 2003-2005 aikana.

Hevosmatkailutallien lukumäärä

Tallitietolomakkeilla koottujen tallitietojen perusteella matkailutallitoimintaa tai vaellusratsastusta yritystoimintana harjoitti yhteensä 65 tallia, harrastustoimintana vastaava luku oli 19 tallia. Majoitustiloja oli 149 tallilla ja koulutus- ja kokoustiloja 112 tallilla. Taulukko 2.

	Yritystoimintaa	Harrastustoimintaa
Matkailutallitoimintaa	65	19
Vaellusratsastus	65	19
Majoitustilat		149
Koulutus- ja kokoustilat		112

Taulukko 2

Hevosmatkailutallien sijainti

Tallitietolomakkeiden perusteella koottujen tietojen perusteella voidaan havaita, että tallit sijaitsevat ”ryppäinä”. (Kts. liitteet: kartat 3 ja 4)

Tämä saattaa johtua osittain siitä, että tietoja on koottu alueellisten hevosmatkailu- ja reittitilaisuuksien yhteydessä, jolloin tallitietolomakkeita ovat täyttäneet tilaisuuksiin osallistuneet tallinpitäjät. Toisaalta se ei yksin selitä ”ryppäytymistä”, sillä tietoja on koottu myös Hevosalan yrittäjyys Hankkeen järjestämissä tilaisuuksissa sekä www.hevosyrittaja.fi –sivuilla olleella sähköisellä tallitietolomakkeella.

”Ryppäytyminen” saattaa kertoa myös omalta osaltaan matkailun painotuksesta alueella. Olisikin mielenkiintoista vertailla, korreloiko tallien sijainti alueella toimineiden matkailun kehittämishankkeiden kanssa tai investointitukien kanssa sekä miten muut matkailuyritykset sijoittuvat kartalle.

Tallien koko

Tilan koko on yritystoimintaa harjoittavilla keskimäärin 14,5 ha, josta laidunta 5 ha ja harrastustoimintaan pohjautuvilla talleilla 2,1 ha ja laidunta 3 ha. Harrastustoimintana vastanneet vievät hevoset ilmeisesti laitumelle tilan ulkopuolelle tai vuokraavat laitumia hevosilleen ja ovat ilmoittaneet laitumeksi hevosten käytössä olevan laitumen määrän, mutta eivät ole huomioineet sitä tilan koossa. Yritystoimintaa harjoittavien tilakoon vaihtelu on huomattavasti suurempi kuin harrastustallien ja tilakoot yritystoiminnassa selvästi suurempia kuin harrastustoiminnassa.

Karsinapaikkoja yritystoimintaa harjoittavilla on keskimäärin 11 ja hevosia ja poneja 11. Harrastustalleilla on vastaavasti 6 karsinapaikkaa ja 5 hevosta ja ponia. Karsinapaikkojenkin osalta lukumäärän vaihteluväli on huomattavasti suurempi yritystoimintaa harjoittavilla (1-44 karsinapaikkaa) kuin harrastustalleilla (1-15 karsinapaikkaa).

Pihattopaikkoja oli tallitietolomakkeiden perusteella vielä varsin vähän, sillä vain 29:llä yritystoimintaa harjoittavasta tallista ja ainoastaan kolmella harrastustoimintaan pohjautuvalla tallilla oli pihattopaikkoja. Pihattopaikkoja oli molemmilla keskimäärin neljä. Yritystoiminnan osalta pihattopaikkojen lukumäärä vaihteli 1-50, kun harrastustoiminnan osalta vaihteluväli oli 1-5.

Keskimääräisiä lukuja	yritystoiminta	harrastustoiminta
tilan koko	14,5 ha	2,1 ha
laidunta	5 ha	3ha
tarhoja	4 kpl	3 kpl
hevosia	11 kpl	5 kpl
karsinapaikkoja	11 kpl	6 kpl
pihattopaikkoja	4 kpl	4 kpl

Taulukko 3

Toiminta

Yritystoimintana toimivien tallien toiminta tapahtuu pääasiassa maatilán yhteydessä (60%) ja tila on useimmiten oma (81,5%). Tarkempia tietoja on nähtävillä taulukossa 4. Talleista 24,6% on Suomen Ratsastajainliiton (SRL) jäsentalleja.

Harrastustalleista suurin osa puolestaan toimii maaseudulla, muttei maatilalla (47,4%) ja tila on useimmiten oma (84,2%). Talleista vain yksi on SRL:n jäsentalli.

Tallin sijainti	yritystoiminta	harrastustoiminta
maatilalla	39 (60%)	8 (42,1%)
maaseudulla (ei maatilalla)	25 (38,5%)	9 (47,4%)
kaupunkitaajamassa	1 (1,5%)	2 (10%)

Taulukko 4

Tallien toiminta on monipuolista. Yritystoimintaa harjoittavista talleista hevosmatkailun lisäksi muuna toimintana tarjottiin useimmiten ratsastustunteja, karsinapaikkojen vuokrausta täysihoidolla ja hevoskasvatusta omaan käyttöön. Lähes puolella talleista oli lisäksi tarjolla ratsu/ratsastusvalmennusta ja karsinapaikkojen vuokrausta. Katso tarkemmin taulukosta 5.

Harrastustoimintana toimivista talleista hevosmatkailun lisäksi muuna toimintana oli eniten hevoskasvatusta omaan käyttöön ja sitten ratsastustunteja ja karsinapaikkojen vuokrausta täysihoidolla. Katso tarkemmin taulukosta 5.

Muu toiminta	yritystoimintaa	harrastustoimintaa
ratsastustunteja	51 (78,5%)	8 (42,1%)
karsinapaikkojen vuokrausta täysihoidolla	48 (73,8%)	7 (36,8%)
hevoskasvatusta omaan käyttöön	47 (72,3%)	13 (68,4%)
ratsu/ratsastusvalmennusta	32 (49,2%)	6 (31,6%)
karsinapaikkojen vuokrausta	32 (49,2%)	5 (26,3%)
vammais-/terapiaratsastusta	23 (35,4%)	3 (15,8%)
hevoskasvatusta myyntiin	18 (27,7%)	8 (42,1%)
ratsuhevosten myyntiä	16 (24,6%)	1 (5,3%)
omien hevosten ravivalmennusta	15 (23,1%)	5 (26,3%)
hevosten vuokrausta	13 (20%)	1 (5,3%)
vieraiden hevosten ravivalmennusta	10 (15,4%)	1 (5,3%)
ravihevosten myyntiä	6 (9,2%)	2 (10,5%)
valjakkoajoa	6 (9,2%)	0

Taulukko 5

Hevosmatkailua yritystoimintaa harjoittavilla talleilla on panostettu myös toimintaympäristöön, lähes kaikilta talleilta löytyy aidattu kenttä (81,5%), sovittuja ajo- ja ratsastusreittejä on keskimäärin 20 km, 18,5% talleista löytyy myös maneesi. Osalla talleista on käytössään myös maastoesterata (16,9%), hiittisuora/harjoitusrata (15,4%) tai mahdollisuus uittovalmennukseen (30,8%).

Harrastustalleilla olosuhteet ovat hieman vaatimattomammat. Aidattu kenttä löytyy kuitenkin 73,7 % talleista ja sovittuja reittejäkin on keskimäärin 15 km, mutta maneesi enää yhdellä tallilla. Tarkempia tietoja on nähtävillä taulukossa 6.

olosuhteet	yritystoiminta	harrastustoiminta
aidattu kenttä	56 (81,5%)	14 (73,7%)
sovittuja reittejä	45 (69,2%)	10 (52,6%)
maneesi	12 (18,5%)	1(5,3%)
maastoesterata	11 (16,9%)	1 (5,3%)
hiittisuora/harjoitusrata	10 (15,4%)	5 (26,3%)
mahdollisuus uittovalmennukseen	20 (30,8%)	4 (21,1%)

Taulukko 6

Hevosmatkailutalleilla on muun toiminnan lisäksi myös majoitus-, kokous- ja koulutustiloja. Yritystoimintaa harjoittavista 70 %:lla on tarjota majoitustiloja keskimäärin 10 henkilölle ja harrastustalleista vain viidenneksellä, mutta keskimääräinen majoituskapasiteetti on peräti yhdelletoista henkilölle. Koulutus- ja kokoustiloja on yritystoimintaa harjoittavistakin jo vähemmällä noin 37 %:lla yritystoimintaa harjoittavista ja harrastustalleista enää 26 %:lla. Kokoustiloja on keskimäärin 20 henkilölle (yritystoiminta) ja 15 henkilölle (harrastustoiminta).

Toimintaa on tarkoitus laajentaa

Sekä yritystoimintaa harjoittavilla että harrastuspohjalla toimivilla talleilla on halukkuutta laajentaa omaa toimintaansa, vähentämishalukkuutta on vain hyvin harvalla. Lisätietoja taulukossa 7.

toimintaa tarkoitus	yritystoiminta	harrastustoiminta
laajentaa	36 (55,4%)	11 (57,9%)
pitää ennallaan	24 (36,9%)	7 (36,8%)
vähentää	2 (3,1%)	1 (5,3%)

Taulukko 7

3.3 Muita hevosmatkailua koskevia tietolähteitä

Nouse ratsaille -sivusto hevosmatkailun näkökulmasta

Suomen Ratsastajainliiton luoman ja ylläpitämän tallinavigaattorin kautta voi etsiä tietoja talleista alueittain ja toiminnan mukaan. Hakupalvelun valintamahdollisuudet ovat laajat ja sieltä voi valita useita eri hakuehtoja toiminnasta aina olosuhteisiin ja sijaintiin saakka. Hevosmatkailuyritysten etsimisessä ongelmalliseksi hakupalvelun osalta nousee se, että hyvin moni yritys pyrkii tarjoamaan jokaiselle jotakin. Näin ollen yrityksistä tai talleista on lähes mahdoton löytää pelkkiä hevosmatkailutalleja ja toisaalta se tukee aikaisempiakin havaintoja siitä, että vain harvoin matkailutallitoiminta on yrityksen pääasiallinen toimintamuoto.

Nouse ratsaille -sivuston hakupalvelun mukaan vaellusratsastusta tarjoaa 39 tallia, joista SRL:n jäsentalleja on 25 ja retkiratsastusta 10 tallia, joista SRL:n jäseniä on kuusi, kääryajelua oli 34 tallilla ja hiihtoratsastusta 14. Vaellusratsastusta, retkiä, maastoratsastusta tai islanninhevosia on yhteensä 112 tallilla, joista 72 on SRL:n jäsentalleja. Hakupalvelusta löytyi lähes 350 tallin tiedot. (www.nouseratsaille.fi)

Vaellustallienliitto

Suomen vaellustallienliiton sivuilta löytyi yhdistyksen 19 jäsentallin tiedot. Tallit oli havainnollisesti sijoitettu myös kartalle (kuva 1).

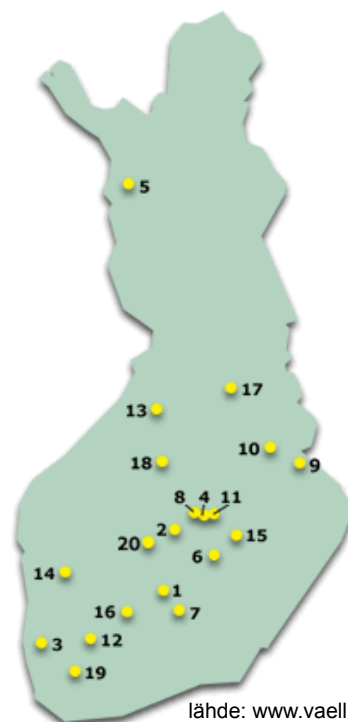
Tallien tuotetarjonta on laajaa. Tarjolla on lyhyitä muutamien tunnin ratsastusretkiä ja pitkiä useamman päivän vaelluksia. Lisäksi tallit ilmoittavat tarjoavansa myös reki- ja kääryajelua, askellajiopetusta sekä ratsastusleirejä ja -tunteja. Talleista 68% käyttää toiminnassaan islanninhevosia. (www.vaellustallit.fi)

Yihaa.se -sivuston Suomen hevosmatkailun näkökulmasta.

Yihaan hakupalvelusta löytyi Suomen hevosmatkailu markkinoilta ainoastaan yksi yritys.

Mek:n markkinoinnissa mukana olevat hevosmatkailuyritykset

Mekin Promis -tietokannasta löytyy tällä hetkellä 29 suomalaisen hevosyrityksen tiedot. Tiedoista vain osa on tietokantaa käyttävien asiakkaiden nähtävillä, sillä tiedoissa on puutteita mm. hintatiedot, tuotteen toteuttamisajankohdat yms. olivat vanhentuneita tms.

Kuva 1

Mek toteutti keväällä 2005 yhteistyössä Hevosalan osaamiskeskuksen esiselvitys-hankkeen ja Ellare Oy:n kanssa kyselyn hevosyrittäjien halukkuudesta ja valmiudesta lähteä kansainvälisille markkinoille. Kyselyssä etsittiin valmiita vähintään kolmen päivän tuotteita, jotka voisivat olla esille kansainvälisille matkajärjestäjille tehdyssä vaellusratsastusmanuaalissa esimerkkeinä. Kyselyä postitettiin noin 700-800 tallin pitäjälle. Kyselyyn saatiin alle 10 vastausta ja vain muutama tuote oli niin valmis, että niitä olisi voinut lähteä muokkaamaan kansainvälisille markkinoille. Vaellusratsastusmanuaali toteutui ilman tuote-esimerkkejä.

4 HEVOSMATKAILUN LAATU JA TURVALLISUUS

Suomen Ratsastajainliiton jäsentallit

Suomen Ratsastajainliiton (SRL) jäsenyys on yksi osoitus laadusta. Ratsastajainliitto asettaa näille talleille tiettyjä perusvaatimuksia ja valvoo hyväksytyjen ratsastuskoulujen ja harrastetallien toimintaa. Hyväksytyllä tallilla on koulutettu henkilökunta, sopivat opetushevokset sekä turvalliset puitteet ratsastamiselle ja harrastamiselle. Kypärän käyttö on pakollista ja hevosia ei vuokrata ilman valvontaa. Ratsastustunnin hintaan sisältyy ammattitaitoisen opettajan palvelut, puitteet sekä koulutettu opetushevonen. Yleensä myös kypärän voi lainata tallilta. Maassamme toimii yli 160 ratsastuskoulua, yli 40 harrastetallia ja 7 yksityistallia, jotka ovat Suomen Ratsastajainliiton hyväksymiä ja valvomia. (www.ratsastus.fi)

FinnHorse Tours-tuotemerkki

FinnHorse Tours on Forssan Seudun Kehittämiskeskus Oy:n omistama laatuluokiteltujen suomenhevosvaellusten tuotemerkki. Se on tarkoitettu suomenhevosvaellusryittäjien, vaellusten vetäjien sekä majoitus- ja ruokapalveluiden tarjoajien muodostaman koko maan kattavan yrittäjäverkoston käyttöön markkinointi- ja laatumerkkinä. FinnHorse Tours-merkin ja -nimen käyttöoikeus voidaan myöntää ainoastaan yrityksille ja yrittäjäverkoille, jotka täyttävät laatukriteerit. Merkin käyttöoikeuden myöntää Forssan Seudun Kehittämiskeskus oy kolmeksi vuodeksi kerrallaan. (www.finnhorsetours.fi)

Yleiset laatujärjestelmät

Hevosmatkailussa yleisten laatujärjestelmien käyttö on vielä uutta. Mukaan laatukäsikirjojen työstämiseen on kuitenkin lähtenyt jo useampia yrityksiä. Listausta hevosityrityksistä, joilla on käytössään jokin laatujärjestelmä, ei eri laatumerkkien haltijoilta ollut saatavilla. Ongelmalliseksi listauksen tekee se, että laatujärjestelmä on saatettu tehdä maatilan alle, matkailutoimialan alle ja kuitenkin vielä hyvin harvoin puhtaasti hevosalana.

Matkailun edistämiskeskuksen kesäprojektissa on vuoden 2006 alusta astunut voimaan yritysten laatu-kriteerit. MEK:n kampanjoihin pääsee mukaan yritys, joka on mukana a) latutonnissa, b) Maakuntien Parhaissa (sertifioitu tai sertifiointin auditointi tehty kolmen vuoden sisällä), c) ISO sertifiointissa tai d) jossain muussa laatujärjestelmä tai oma laatujärjestelmä tai muutoin pystyy antamaan näyttöä vähintään riittävästä vientilaadusta.

Turvallisuus

Turvallisuus on keskeinen osa onnistunutta hevოსmatkailukokemusta. Toimittaessa isojen eläinten kanssa luonnossa tai etäällä taajamista on toiminnan ennalta suunnittelu ja riskien minimointi erittäin tärkeää. Toiminnassa korostuu palvelun tuottajan ammattitaito ja osaaminen, niin matkailun kuin hevostoinnankin osalta.

Ratsastusvahingoissa on vuosina 1999-2000 korvatuissa vahinkomäärissä tapahtunut iso hyppäys 250 vahingosta 350 vahinkoon. Vahingot kohdistuvat tasaisesti koko kehoon. Vahinkotilastoissa aikuisia naisia 80%. Järjestäytyneissä oloissa (ratsastuskoulu) sattuu yleensä vähiten vahinkoja. Eniten vahinkoja sattuu esteratsastuksessa ja maastossa.

Kuluttajaviraston ohjeet ratsastuspalvelujen turvallisuuden edistämiseksi ja TunneTurvaa-koulutus

Kuluttajaviraston ohjeet ratsastuspalvelujen turvallisuuden edistämiseksi tulivat voimaan 8.7.2004. Jo syksystä 2004 on Hevosten Maaseutu-hankkeiden tilaisuuksissa tiedotettu myös uusista Kuluttajaviraston ohjeista. Matkailun teemaryhmä työsti TunneTurvaa-koulutuksen kuluttajaviraston ”Ohjeita ohjelmapalvelujen turvallisuuden edistämiseksi” –oppaan perusteella. Koulutuksia on räätälöity vuodesta 2005 alkaen myös hevosityritysten tarpeisiin, jotta turvallisuusasioita saataisiin vietyä eteenpäin tälläkin toimialalla.

Kuluttajaviraston ohjeissa käsitellään mm. markkinointia, asiakkaille toimitettavia ennakkotietoja, turvallisuusasiakirjaa, henkilökuntaa, asiakkaita, rakennuksia ja rakenteita, reittejä, hevosia, ratsastusvälineitä, elintarviketurvallisuutta koskevia asioita.

Kuluttajaviraston ohjeet ohjelmapalvelujen ja ratsastuspalvelujen turvallisuuden edistämiseksi ovat aiheuttaneet paineita myös hevosturva-yrityksille oman toiminnan suunnittelun ja turvallisuuden edistämiseksi. Ainakin Itä-Suomen ja Etelä-Suomen lääneissä on kartoitettu ohjelmapalvelujen ja hevostallien turvallisuutta.

Itä-Suomen alueen ohjelmapalveluyrityksiin tehdyn kartoituksen yhteenveto

Onnettomuudet

Itä-suomen alueella yhteensä 14 yrityksessä (32,6% yrityksistä) sattui jokin onnettomuus. Yhteensä onnettomuuksia sattui 35 kpl, joista 23 (64%) oli johtunut asiakkaan omasta toiminnasta.

Ohjelmapalveluissa sattuneet onnettomuudet aiheutuivat monissa eri tilanteissa. Onnettomuustilanteita hevosten osalta ovat mm: hevosen selästä putoaminen, hevosen potkaisu talutettaessa, hevonen puri hoidettaessa.

Kaikissa ohjelmapalveluissa sattuneista onnettomuuksista seurauksina oli mm. murtumia, kasvovamma, nyrjähdys, mustelma, nirhauma, raajavamma, ampiaisen pisto, hevosen purema.

Läheltä piti –tilanteet

21 yrityksessä (53,8%) oli ollut läheltä piti –tilanteita, joita oli kaikkiaan yhteensä 85 kpl, joista 65 (76%) johtui asiakkaan omasta toiminnasta. Neljä vastanneista yrityksistä ilmoitti, että läheltä piti –tilanteita oli ollut niin paljon, ettei tarkka määrä ole edes tiedossa. Myös ratsastus- ja hevospalveluissa oli ollut läheltä piti -tilanteita.

Suurimmat riskitekijät

Ohjelmapalvelu yrittäjien mielestä suurimmat riskitekijät ovat:

- Asiakkaiden piittaamattomuus annettuja ohjeita kohtaan
- Asiakkaiden runsas alkoholin käyttö
- Asiakkaiden heikko yleiskunto ja heikot luontotaidot
- Asiakkaat tilaavat heille sopimattomia ohjelmia
- Asiakkaat valehtelevat osaamistasonsa
- Yrittäjien piittaamattomuus turvallisuudesta
- ”harrastelijayrittäjät”
- Kokemattomat oppaat
- Yritysten ja koulutusten suuri kirjo.

(Pia Saukkoriipi, luento luontomatkailun turvallisuusseminaarissa 2005)

Ratsastuspalvelujen turvallisuus Etelä-Suomessa yhteenveto

Etelä-Suomen läänin alueella tarkastettiin 86 tallia asiakasturvallisuuden näkökulmasta touko-syyskuussa 2005. Talleista 37 tarjosi ratsastusleirejä, maastovaelluksia 39 ja yöpymisvaelluksia 5 tallia.

Toimenpiteet tarkastusten johdosta

- Korjauskehotuksia määräjällä 55 kpl (64%)
- Opastusta 67 kohteessa
- Ei väliaikaisia kieltoja

Yleisimmät puutteet:

- Häätätilanneohjeet puuttui ilmoitustaululta (66%)
- Turvallisuusasiakirja puuttui (57%)
- Alkusammutus- ja turvallisuuskoulutus puuttui (30%)
- EA-koulutus vajavainen (20%)
- kirjalliset toimintaohjeet hätätilanteita varten puuttuivat
- kaikissa turvavälineissä ei ollut CE-merkintää
- laitteiden ja välineiden huoltopäiväkirjat puuttuivat
- sähköaitojen varoituskyltit puuttuivat
- ratsastuskypärät korvattu pyöräilykypärillä
- pihojen valaistus puutteellinen
- ajo-ohjeet tallille puuttuivat

Onnettomuudet

40 tallia oli ilmoittanut tapahtuneesta onnettomuudesta. Yleisimpiä onnettomuuksia olivat putoamiset, joista seurasi käden tai käsivarren murtuma tai aivotärähdys. Muita onnettomuuksia olivat mm. varpaiden tallautuminen, mustelmat ja hampaiden lohkeaminen.

(Arja-Leila Fagerholm, Etelä-Suomen lääninhallitus, luento hevosmatkailun ammattipäivillä 2006)

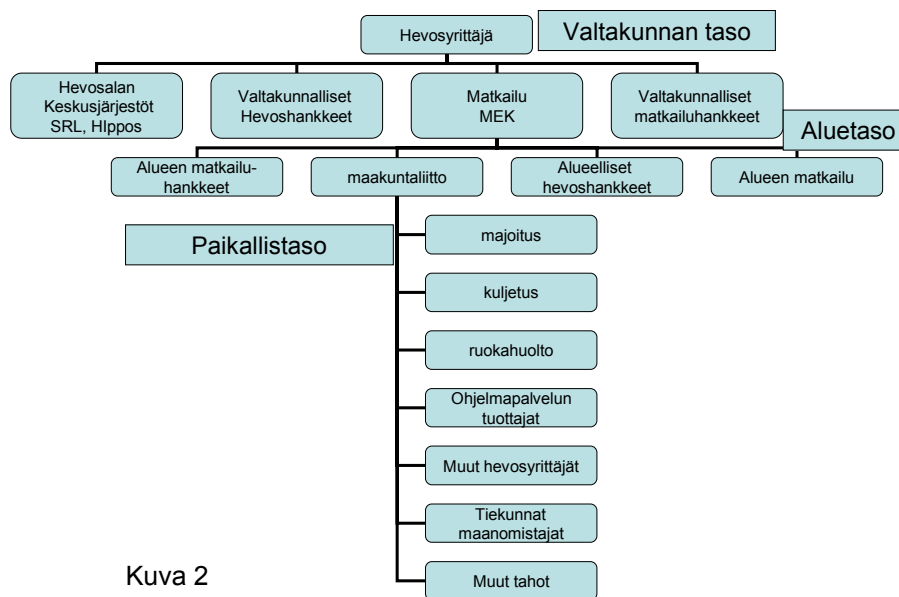
Luomajärven hevoskievari

5 HEVOSMATKAILUN AMMATTITAITO, OSAAMINEN JA ALAN KOULUTUS

Hevosmatkailun ammattitaito ja osaaminen

Hevosmatkailussa, kuten koko hevosalalla, yritystoimintaan lähdetään usein harrastustoiminnan kautta. Osalla uusista yrittäjistä on hyvinkin vahva pohja, ainakin hevosalta, toiminnan aloittamiseen, mutta kokemusta ja osaamista yritystoiminnasta vähemmän.

Hevosmatkailu on laaja ja monialainen toimintakenttä, jossa tarvitaan hevosalan osaamisen lisäksi mm. yrittäjäosaamista, myyntitaitoja sekä hyvää yhteistyökykyä. Kuva 2.

Kuva 2

Henkilökunnalle asetettavia perusvaatimuksia

Kuluttajaviraston ohjeissa ratsastuspalvelujen turvallisuuden edistämiseksi sanotaan, että ratsastuksen ohjauksesta ja valvonnasta vastaa hevosalan ammattitutkintojärjestelmän mukaisen tutkinnon suorittanut (esim. ratsastuksenopettaja, -ohjaaja tai hevostenhoitajan tutkinnot) tai pitkäaikaisen käytännön kokemuksen omaava henkilö. Vaellusratsastuksessa tulee henkilökunnan hallita myös erätaidot esim. suunnistaminen, hätämajoittuminen jne.

Hevosmatkailualan koulutus

Hevosmatkailuun liittyvää koulutusta on nykyään tarjolla useissa eri oppilaitoksissa ja eri nimikkeillä. Hevosmatkailukoulutus osana hevosalan ammattitutkintojärjestelmää on vielä varsin nuorta. Nykyään hevosmatkailuun liittyvää koulutusta voi hankkia hevosalan oppilaitosten lisäksi muutamissa ei-perinteisissä hevosalan oppilaitoksissa. Nykyinen koulutusjärjestelmä tarjoaa paljon vaihtoehtoja opiskeluun. Oppilaitosten lukumäärän kasvu ja koulutustarjonnan monipuolistuminen sekä opiskelutapojen monimuotoistuminen ovat tuoneet kouluttautumisen lähemmäksi yrittäjää. Yhä useammin yrittäjällä tai työntekijällä on mahdollisuus lähteä mukaan koulutukseen, kun koulutusta on tarjolla sekä monimuotokoulutuksena että myös oppisopimuksella yrittäjällekin.

Tärkeää on varmistaa koulutuksen laatu ja henkilökunnan osaaminen, jotta saamme alalle lisää ammattitaitoista henkilökuntaa. Hevosalan tutkintojärjestelmän uudistaminen ja näyttöjen käyttöönotto myös hevosalalla ovat omiaan entisestään lisäämään koulutettujen yrittäjien ja työntekijöiden määrää, ja toivottavasti myös alan osaamista hevosmatkailupuolellakin.

6 HEVOSMATKAILU TOIMIALANA NYT JA TULEVAISUUDESSA

Alalla kasvumahdollisuuksia

Luontomatkailu ja luontoon liittyvät aktiviteetit kasvattavat suosiotaan matkailun alalla. Vaellusratsastuksen suosio on voimakkaassa noususuhdanteessa sekä Suomessa että muualla. Toimialasta on muodostumassa maahamme merkittävä harrastus- ja matkailumahdollisuus. Alalla on kasvumahdollisuuksia, sillä mm. Keski-Euroopassa vaellusratsastuksella on pitkät perinteet ja lajin kysyntä ylittää tarjonnan. Alueella on yli 2 milj. lajin harrastajaa.

Reitit

Suomessa tarvitaan hevosmatkailuun soveltuvia reittejä ja reittiverkostoja, joilla on nähtävää ja koettavaa matkailullisesti esim. kulttuurireittejä (Ruukista Ruukkiin, kartanokierrokset, kuninkaantiellä, kyläreitit tai lasikylän vaellus tms.) ja luontoreittejä (luonnonsuojelualueet, suot, järvet, muut luontoarot). Reittiasioissa yhteistyö muiden matkailualan yrittäjien kanssa ja mahdollisuus hyödyntää jo olemassa olevia reittejä, joita mahdollisesti uhkaa jopa pusikoituminen paikoitellen.

Tulevaisuuden haasteita

- Palvelujen laadun parantaminen ja tuotetarjonnan monipuolistaminen
- Erityisen tärkeää on ammattitaitoisen työvoiman ja yrittäjien kouluttaminen, turvallisuuspuolen ohjeistus ja alan laatuluokitusten luominen tuotteiden ammattitaitoisen ja turvallisen toteuttamisen varmistamiseksi
- Kansainvälistä ja kotimaista matkailua palvelevan reittiverkoston luominen
- Toimivien, testattujen ja laadukkaiden tuotepakettien luominen (erityisesti kansainvälisille asiakkaille)
- Kartoittaa hevosmatkailutuotteiden kysyntää Euroopan markkinoilla, verrata kysyntää ja tarjontaa ja laatia hevosmatkailun tuotekehitys- ja markkinointistrategia

Euroopan aktiviteettimatkojen potentiaali

Johtavat maat Euroopan matkailussa ja aktiviteettimatkailussa ovat Saksa, Iso-Britannia, Ranska ja Alankomaat. Valtaosa keskieurooppalaisista harrastaa jotakin aktiviteettia lomansa aikana. Kaikista Suomessa vierailleista matkailijoista 20% harrasti Suomessa jotain ulkoilma-aktiviteettia lomansa aikana. Kuitenkin vain 6% Suomessa käyneistä matkailijoista ilmoitti pääasialliseksi syyksi tulla Suomeen aktiviteettimahdollisuudet. Yleisin syy tulla Suomeen on luonto (20%). (Rajahaastattelututkimus 2004) Ratsastuksen harrastus on hyvin marginaalista, vain 0,2% kertoi harrastaneensa ratsastusta. Ratsastusta harrastivat pääasiassa hollantilaiset, puolalaiset ja sveitsiläiset. (Rajahaastattelututkimus 2005).

Hollantilaisten Suomessa harrastamat aktiviteetit

Hollannissa asuvista 32% ilmoitti harrastaneensa jotakin ulkoilma-aktiviteettia lomansa aikana. Suosituimmat aktiviteetit hollantilaisten keskuudessa olivat vaellus (7%) ja melonta (6%). Hollantilaisista 3,4% harrasti ratsastusta. Trendeinä matkanjärjestäjillä on siirtyä pois multiaktiviteeteista ja erikoistua esim. pelkään vaellukseen tai pyöräilyyn. (Rajahaastattelututkimus 2005).

Saksalaisten Suomessa harrastamat aktiviteetit

Suomessa käyneistä saksalaisista 30% ilmoitti harrastaneensa jotakin aktiviteettia lomansa aikana. Suosituimmat yksittäiset aktiviteetit olivat vaellus/kävely (8%), kalastus (6%), melonta tai koskenlasku (5%) ja pyöräily pyöräreiteillä (4%). Saksalaisista 0,4% harrasti ratsastusta. Trendeinä matkanjärjestäjillä on yhdistää eri aktiviteetteja paketeissaan, etenkin vaellusta ja pyöräilyä. Mökkilomiin ja kiertomatkoihin yhdistetään lyhyitä, kevyitä aktiviteetteja esim. 1km:n patikointia. (Rajahaastattelututkimus 2004) Die Zeit-lehden vuonna 2005 saksalaisten kuluttajien keskuudessa tekemän matkailututkimuksen mukaan Suomen urheilu- ja vapaa-ajantarjonta arvioitiin huonoksi.

Ranskalaisten Suomessa harrastamat aktiviteetit

Ranskassa asuvista 20% ilmoitti harrastaneensa loman aikana jotakin aktiviteettia. Suosituimpia olivat vaellus (6%), pyöräily (4%) sekä melonta ja koskenlasku (2%). Ranskalaisista 0,2% harrasti ratsastusta. (Rajahaastattelututkimus 2005)

7 HEVOSMATKAILUN KANSAINVÄLISTYMISSÄ MAHDOLLISUUKSIA

MEKin päätuoteryhmät

Talvituotteet

Lumilomailu sisältää joulu, adventure- ja talviurheilun. Miksei tulevaisuudessa myös entistä selvemmin rekiäjelut, ratsastus ja hiihtoratsastus?

Kesätuotteet

Kiertomatkat käsittävät autolla, pyörällä ja meloen tehdyt matkat. Miksei tulevaisuudessa myös ratsain tai kärryillä?

Kesäaktiviteetit ovat pyöräily, melonta, soutu ja sienestys. Miksei tulevaisuudessa entistä voimakkaammin myös ratsastus?

Maaseutulomat toteutuvat maatiloilla, joilla on järjestettyä ohjelmaa ja aktiviteetteja. Hevoset ja niihin liittyvät ohjelmopalvelut ja aktiviteetit sopisivat hyvin osaksi maaseutulomia.

Hollannin hevosmatkailumarkkinoiden mahdollisuuksia

Potentiaalisinta käyttää markkinoilla myyntivalttina suomenhevosta. Vaikeutena koetaan tarjonnan hahmottuminen. Koko Suomen hevosmatkailutarjonta tulisi koota yhteen, jotta tarjontaa olisi helpompi esitellä ulkomaalaisille.

Matkanjärjestäjiä: timeout-reizen.nl, joka myy myös suomalaista tuotantoa. Paketit noin viikon pituisia, majoitus tulisi olla hyvätasoinen standardi. (MEK/Jyrki Oksanen)

Saksan hevosmatkailumarkkinat

Yhdistetään usein maaseutumatkailuun, mutta myös ratsastushotelleja on tarjolla. Internet –portaalista (www.reiten.de) löytyy kaikkea ratsastukseen liittyvää ja lähes 200 ratsastuslomaa eri tarjoajilta. Portaalista voidaan etsiä ratsastuslomaa esim. majoitustyyppin, lomamuodon, ratsastuksen opetuksen, ratsastustavan tai ratsastajan taitojen mukaan.

Internet-portaalissa oli kohta linkkejä muihin Euroopan maihin, josta alta löytyi myös Suomi, mutta siinä kohdassa ei ollut yhtään tuotetta. Sivulla oli ylläpitäjän kehoitus yrityksille, että ottaisivat yhteyttä saadakseen kotisivunsa näkyviin ko. kohdasta.

(MEK/Terhi Hook)

Italian hevosmatkailumarkkinat

Italia on yhdessä Ranskan kanssa Euroopan suurimpia hevosmatkailumaita. Ratsastajia Italiassa on noin 1 miljoona. Ratsastusvaellusten määrä on Italiassa noussut 100% viimeisten 10-vuoden aikana. Maassa on noin 45-50 000 useampi päivästen ratsastusvaellusten harrastajaa ja noin 200 000 harrastaa maasto-ratsastusta.

Tyypillinen italialainen ratsastusmatkailija on mies, yli 40-vuotias, ylemmän tason koulutuksen omaava, ansaitsee yli 30 000 € vuodessa, kiinnostunut luonnosta, eri kulttuureista ja hyvästä ruuasta, urheilullinen, tuo mukana matkoille myös perheensä. Vain 30% harrastajista on naisia.

(Mari Hongisto, Libero)

Suomen hevosmatkailutuotteiden potentiaali Italian markkinoilla

Italiassa kiinnostusta Suomen hevosvaelluksia kohtaan, joten edellytyksiä on, mutta mahdollisuuksia ei ole kunnolla tutkittu. Myynnin suurin este on kuitenkin tiedon puute. Tuotteita on, mutta niitä ei tunneta, eikä niitä ole kunnolla tarjottu. Yksi matkanjärjestäjä tarjoaa yhden suomalaisen yrityksen tuotteita.

Ongelmana on riittävän laadukkaiden tuotteiden löytäminen. Paketin tulisi olla useamman päivän vaellus, jossa on tasokas majoitus ja palvelu. Italialaiset haluavat lomaa, ei retkeilyä, josta maksetaan. Majoituksen tulee olla tasokas ja sieltä tulee löytyä hotellitason palvelut, siisti WC ja suihku, kunnollinen sänky, siistit vuodevaatteet, sisustettu huone.

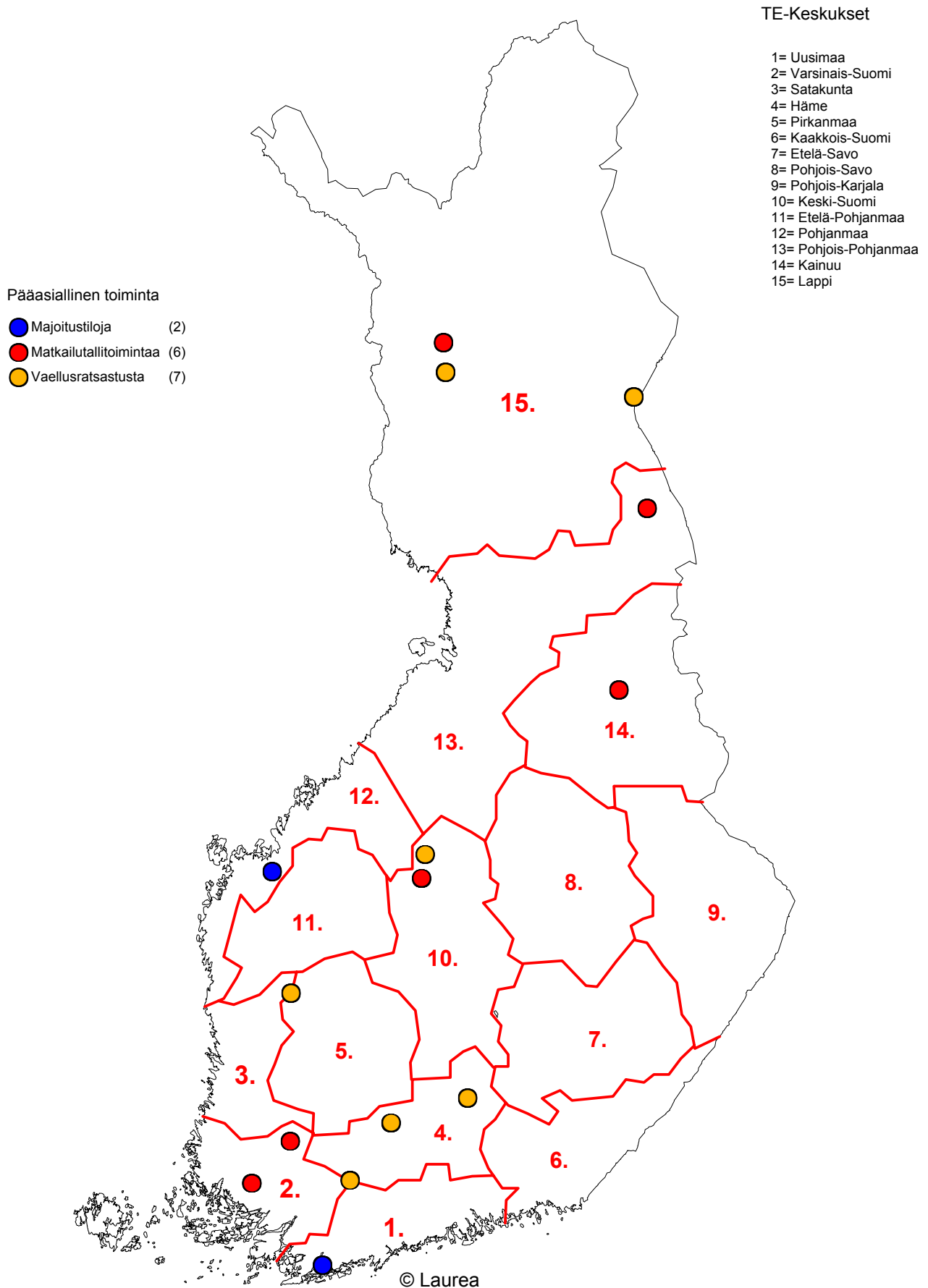
Hevosmatkailun trendi on voimakkaassa nousussa Italiassa ja koko Euroopassa. Innostusta ja yhteistyötä myös liittotasolla vrt. FISE ja SRL ratsastusvaihtoprojekti.

Miten tästä eteenpäin?

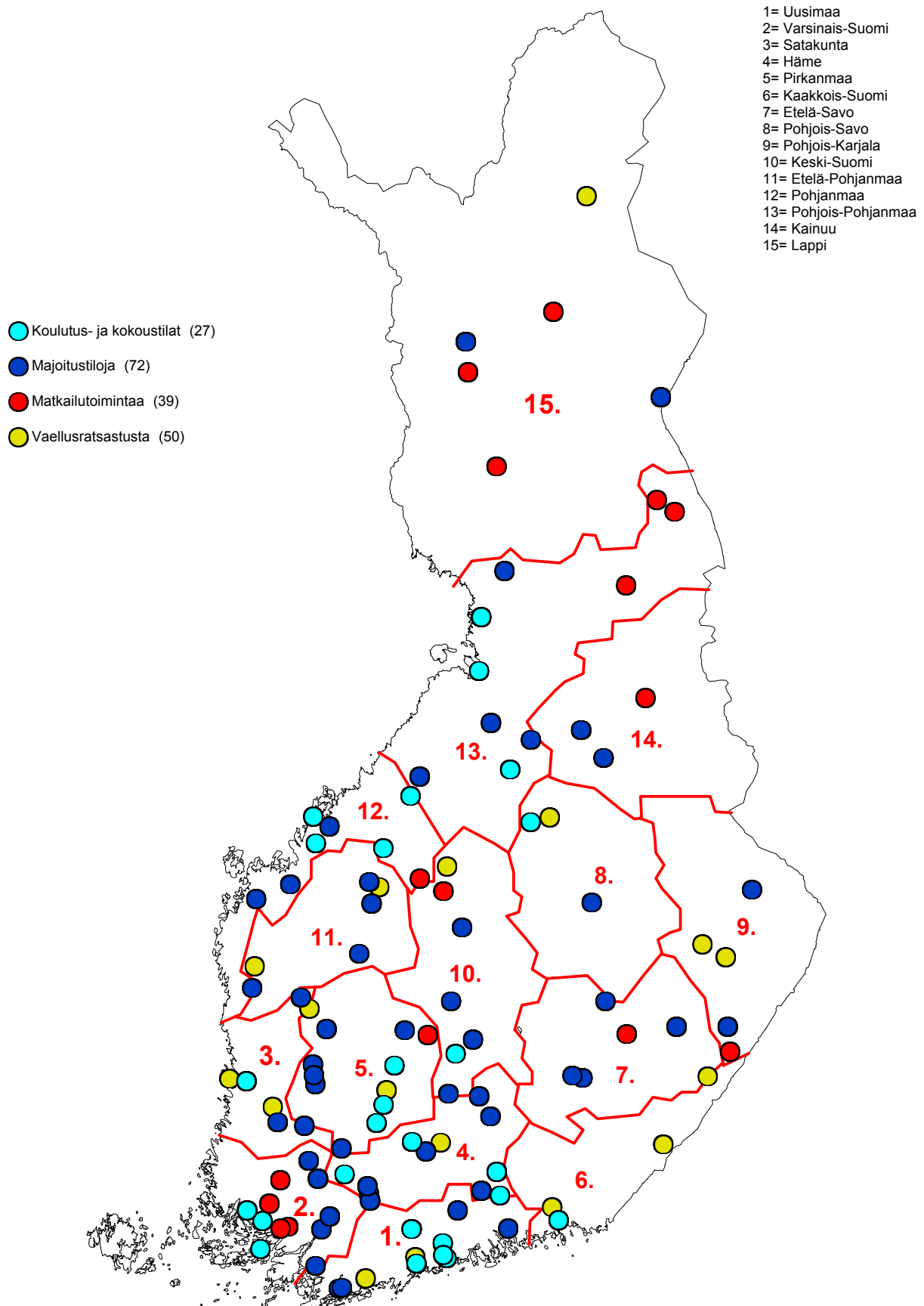
Selvitetään, mitä on tarjolla ja mitkä tuotteista soveltuvat Italian markkinoille. Esitellään tuotteet jälleenmyyjille ja lehdistölle ja ryhdytään markkinoimaan tuotteita aktiivisesti. Tehdään tutustumismatka italialaiseen tarjontaa. (Mari Hongisto, Libero)

HEVOSMATKAILU PÄÄASIALLISENA TOIMINTANA

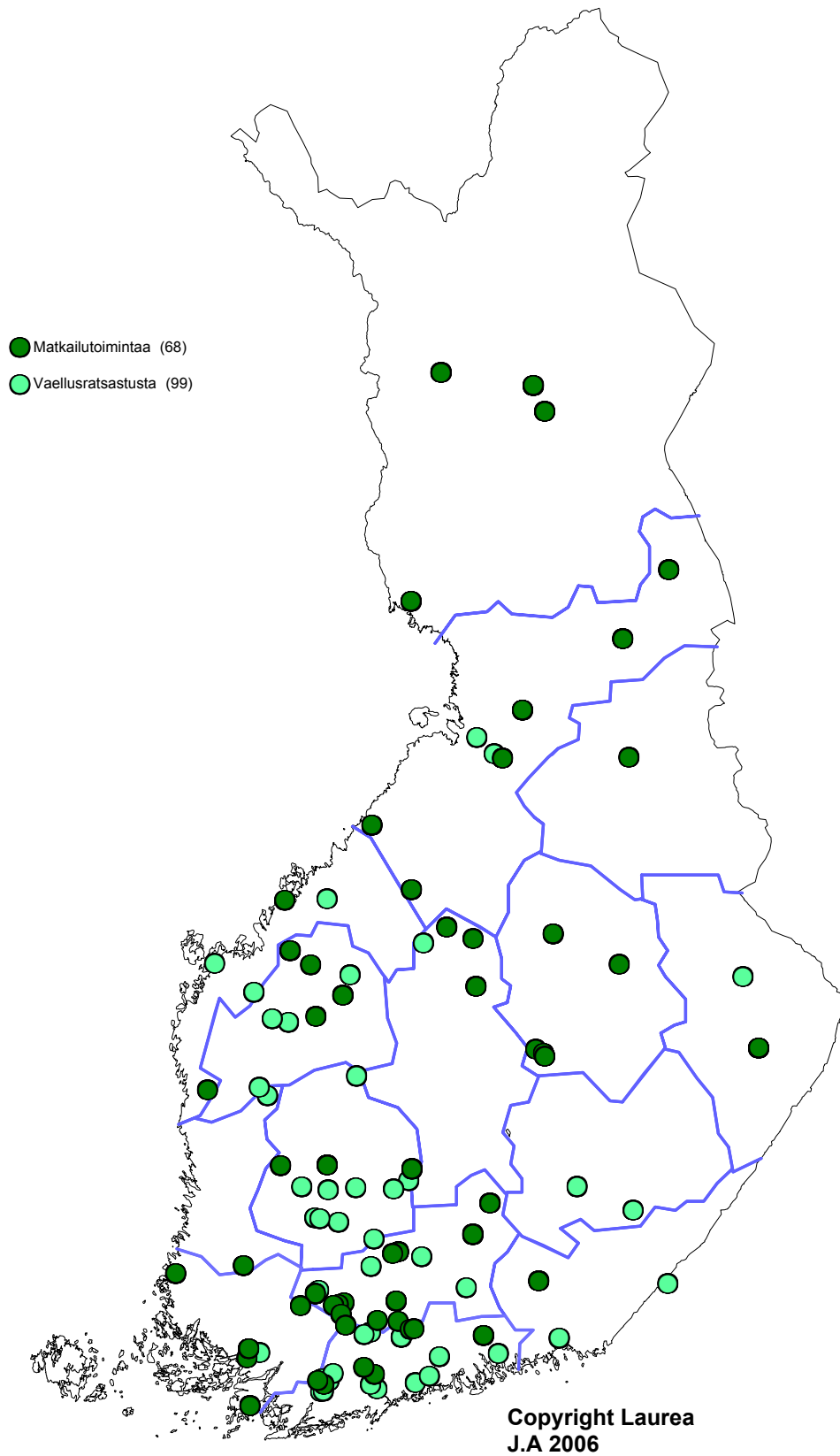
HEVOSMATKAILULLISET TOIMINNOT SIVUTOIMISENA

© Laurea

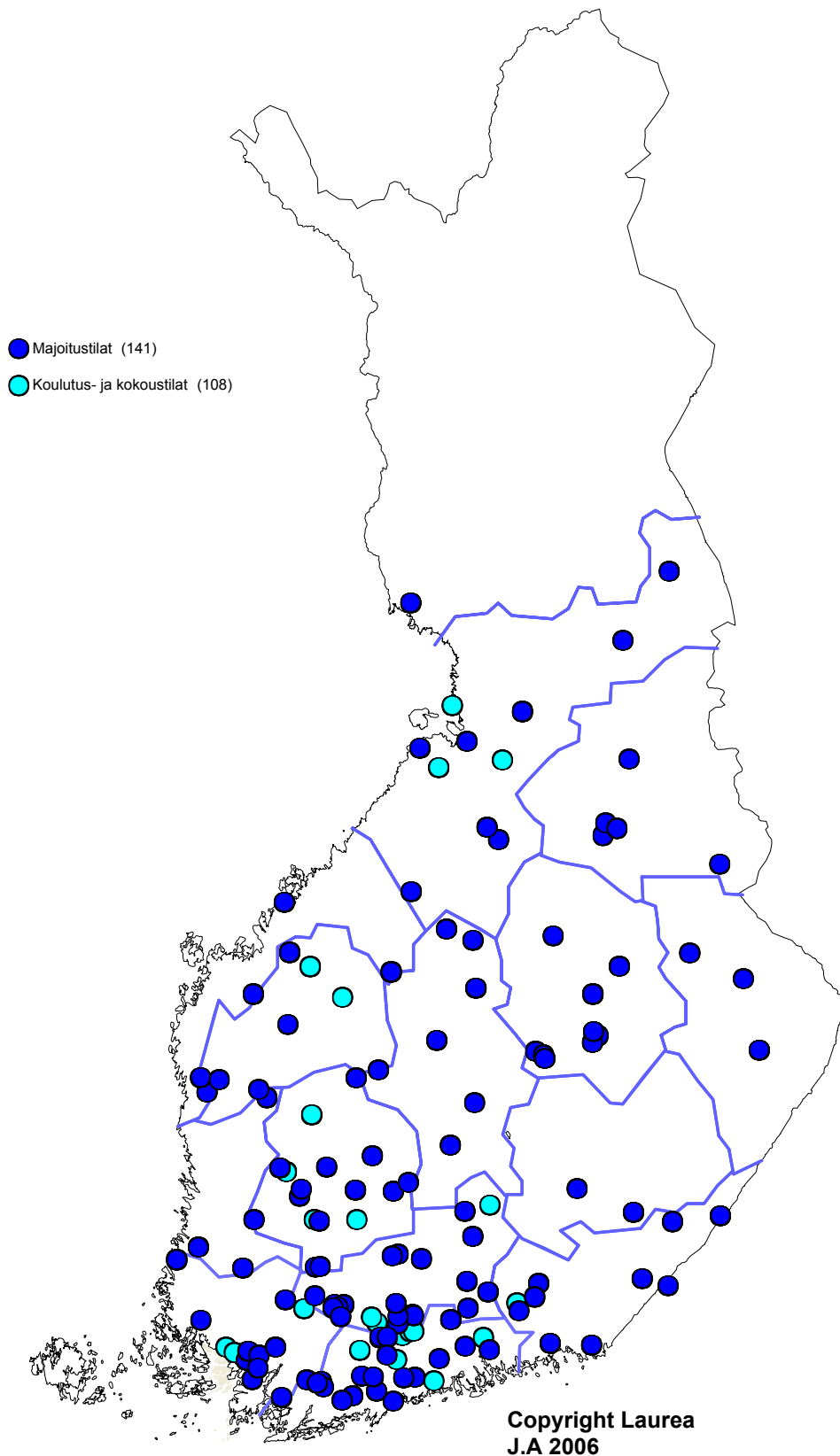
Lähde: Hevosalan investoinnit -selvitys, Laurea

VAELLUSRATSASTUS- JA MATKAILUTALLIT

Lähde: Tallitietokanta, Laurea

KOULUTUS- JA KOKOUSTILAT

Lähde: Tallitietokanta, Lauea

